

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS PIUS X TE DESTELBERGEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21865

Instelling VBS Pius X
Bredenakkerstraat 31 - 9070 DESTELBERGEN

Beleidsverantwoordelijke Dominique PINCKET

Telefoonnummer 0467 02 40 78

E-mail directie.piusx@ksdh.be

Website www.basisschoolpiusx.be

Bestuur Kath. Scholen Destelb.-Heusden
Malpertuussingel 13 - 9070 DESTELBERGEN

Scholengemeenschap De Meander
Kerkham 1 - 9070 DESTELBERGEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Regio Gent
Halvemaanstraat 96 - 9040 SINT-AMANDSBERG

Start- en einddatum doorlichting 16/10/2023 - 19/10/2023

Inspectieteam Petra ROSSEAU
Els SYS
Mieke VAN BELLE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Bredenakkerstraat 31 - 9070 DESTELBERGEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Hiervoor werkt de school met kernteams. Het is nog een aandachtspunt om binnen die kernteams systematischer en doelgerichter aan de slag te gaan. De school beschikt over een GOK-plan met doelen, maar het is nog een uitdaging om de doelen en acties sterker af te stemmen op de noden van de leerlingen die beantwoorden aan de SES-kenmerken. De school stuurt haar visie bij waar nodig.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. Onder impuls van het nieuwe beleid zijn er de voorbije jaren maatregelen genomen en afspraken gemaakt die doelgericht en duidelijk zijn. Er zijn echter nog heel wat onderwijskundige aspecten waar geen afspraken over bestaan. Zo is er onder meer een te beperkte aandacht voor de verticale samenhang van de woordenschatopbouw in de kleuterafdeling. De school mist ook afspraken om de cyclische aanpak binnen de verhoogde zorg vorm te geven en de taalontwikkeling van leerlingen te stimuleren. De school zet hierdoor de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen beperkt doelgericht in. Ze kan hierbij kritisch reflecteren hoe de huidige onderwijsorganisatie tegemoet komt aan de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen. De school ondersteunt de teamleden en heeft hierbij ook expliciet aandacht voor de startende leerkrachten. Ze stimuleert professionalisering.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert een aantal relevante aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de leereffecten. De school evalueert in beperkte mate of ze met de gekozen streefdoelen het gelijke onderwijskansenbeleid realiseert. Het is een werkpunt om de evaluaties meer systematisch en cyclisch uit te voeren. De aanpak van de Wellbe en de leerlingenbevraging kan hierbij een hefboom zijn.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school gebruikt zowel kwalitatieve als kwantitatieve bronnen om haar werking te evalueren. Ze betreft ook relevante partners bij haar evaluaties. Deze evaluaties gebeuren echter beperkt doelgericht. De school slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat
BENADERT DE zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. De
VERWACHTING school stelt haar werking geregeld bij naar aanleiding van vastgestelde
werkpunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren hebben oog en oor voor elk kind. Ze laten echter kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Ze spelen geregeld in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Het is een werkpunt om dit systematisch en planmatig te doen voor alle kinderen vanaf de verhoogde zorg. Voor kinderen met een handelingsplan bepalen de leraren in overleg de doelen en het onderwijsleerproces. Het is een werkpunt om hierbij de doelen concreter te maken en de evaluatie erop af te stemmen. Deze planmatige en cyclische aanpak kan een hefboom zijn voor de aanpak van alle kinderen vanaf de verhoogde zorg. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend en betekenisvol. De leraren verrijken, verdiepen en verbreden het spel van de kleuter in de speelleerhoeken. Ze gebruiken geregeld authentieke materialen en besteden aandacht aan horizontaal samenhangende inhoud. De aanpak is taalontwikkellend. Zo bieden onder meer de werk- en groeperingsvormen de kleuters ruime kansen om taal te gebruiken. Het is een groeikans om meer aandacht te hebben voor progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal als instructietaal. De leraren hebben oog voor de metacognitieve vaardigheden. Het is een uitdaging om meer doelgerichte strategieën aan te bieden die de zelfredzaamheid en het leren bevorderen. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Het is een groeikans om daarbij meer te vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters en om de feedback ook meer op het proces en de zelfregulatie te richten. De feedback is duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie
BENADERT DE
VERWACHTING

De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren beschikken over een leerlingvolgsysteem, maar ze vullen dit weinig fijnmazig en onvolledig in. Hierdoor laten de leraren kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. De leraren stemmen geregeld de onderwijsleerpraktijk af op de observatie- en evaluatiegegevens.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE
VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een kwalitatieve cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling, maar baseren zich hierbij nog weinig op betrouwbare bronnen en evaluaties. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen en het onderwijsleerproces, met inbegrip van remediërende maatregelen, erop af te stemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE
VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk te maken. Een logische en stapsgewijze opbouw van de verschillende lees-, luister-, spreek- en schrijfstrategieën is een werkpunt. De meeste leraren ontplooiën initiatieven om activerend en betekenisvol aan de slag te zijn maar dit gebeurt nog fragmentarisch. De aandacht voor taalontwikkeling is een werkpunt. De taalsteun die leraren bieden is ad hoc en weinig afgestemd op de noden van de leerlingen. De leraren hebben beperkte aandacht voor de progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal als instructietaal. Er is een methodiek om te werken aan strategieën die het leren en het probleemoplossend denken bevorderen geïntroduceerd, maar de leraren laten kansen liggen om die ondersteunend in te zetten in hun lespraktijk. De inzet van de onderwijstijd voor het behalen van alle doelen Nederlands was nog geen onderwerp van kritische reflectie.

Effectieve feedback
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. De feedback is gericht op individuele leerlingen en de groep en vindt plaats tijdens of kort na de leerervaring. Daarbij vertrekken ze hoofdzakelijk vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De leraren kunnen de feedback nog versterken door de feedback te richten op de doelen en beoordelingscriteria. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd
BENADERT DE doelenkader en met het aanbod. Een transparante, betrouwbare en faire
VERWACHTING evaluatie voor alle domeinen is een werkpunt. Het hanteren en
communiceren van objectieve beoordelingscriteria bij het evalueren van
spreek-, schrijf- en luistervaardigheden is voor de meeste leraren nog een
uitdaging. De mate waarin leerlingen kansen krijgen om zichzelf en
medeleerlingen te evalueren, verschilt per leraar.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	♦
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	♦	♦

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling (erkenningsvoorwaarde).

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **26 oktober 2026**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.